

ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΕ ΑΡ. ΥΦΤ/01/2021

4.1 Στελέχωση Υφυπουργείου Τουρισμού με τεχνικά καταρτισμένο προσωπικό και ορισμός Υπεύθυνων Συντονιστών για την παρακολούθηση των Έργων των μαρίνων

Το Υφυπουργείο, σύμφωνα με τη σύσταση της Υπηρεσίας σας, θα υποβάλει πρόταση για διορισμό Λειτουργών του Υφυπουργείου ως Συντονιστών των Επιτροπών Παρακολούθησης των Συμβάσεων των Μαρίνων, στην επόμενη συνεδρία της Διαχειριστικής Επιτροπής Μαρίνων. Όσον αφορά στα Μέλη των Επιτροπών Παρακολούθησης των υπό αναφορά Συμβάσεων, ενδείκνυται να συμπεριληφθεί κατάλληλα καταρτισμένο τεχνικό προσωπικό με υπόβαθρο μηχανικής επιστήμης ή/και εμπειρία στη διαχείριση συμβάσεων για έργα τέτοιας εμβέλειας, από άλλες Κρατικές Υπηρεσίες. Ως εκ τούτου, τα Μέλη της Διαχειριστικής Επιτροπής Μαρίνων θα κληθούν να εισηγηθούν αντίστοιχους Λειτουργούς από τις Υπηρεσίες που εκπροσωπούν.

4.2 Έλεγχος συμφωνιών διαχείρισης μαρίνων

Τα σχετικά αποσπάσματα που περιλαμβάνονται στη σύνοψη και στο κυρίως μέρος της Έκθεσης περιλαμβάνουν πολλές αναφορές στην περίοδο πριν από τις 2.1.2019, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ ο «περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο». Οι αναφορές αυτές δεν σχετίζονται ούτε με τις αρμοδιότητες του ΚΟΤ, του οποίου το Υφυπουργείο αποτελεί μετεξέλιξη.

Φρονούμε, ωστόσο, ότι για τα θέματα αυτά πολύ πιθανόν να έχουν διατυπωθεί σχόλια και απόψεις από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε προηγούμενες εκθέσεις ή ενημερώσεις που έχει ζητήσει η Υπηρεσία σας. Εν πάση περιπτώσει, εάν κρίνεται σκόπιμο από την Υπηρεσία σας, μπορείτε να αποταθείτε στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, στο οποίο κοινοποιούμε την ειδική έκθεση της Υπηρεσίας σας.

Σε ότι αφορά τις αναφορές που αναφέρονται από την περίοδο της έναρξης της λειτουργίας του Υφυπουργείου και εντεύθεν, το Υφυπουργείο έχει τα ακόλουθα σχόλια:

4.2.2 Καθυστερημένα έσοδα

Μαρίνα Αγίας Νάπας

Τα μισθώματα καταβάλλονται κανονικά.

Μαρίνα Λεμεσού

Καταβάλλονται τα μισθώματα, χωρίς αναπροσαρμογή με βάση το δείκτη τιμών καταναλωτή, λόγω του ότι το θέμα της αναπροσαρμογής εκκρεμεί στη Νομική Υπηρεσία για γνωμάτευση.

Μαρίνα St. Raphael

Ο Μισθωτής έχει αποστείλει, στις 12.2.2021, τους εξελεγμένους λογαριασμούς που αφορούν στα έτη 2017 και 2018, μαζί με τον υπολογισμό του ποσού που θα πρέπει να καταβληθεί. Το Υφυπουργείο ζήτησε επιπρόσθετα στοιχεία τα οποία στάλθηκαν στις 17.2.2021. Εντός των επόμενων ημερών αναμένεται να εισπραχθούν τα σχετικά μισθώματα. Όσον αφορά στο μίσθωμα του 2019, το οποίο έπρεπε να καταβληθεί μέχρι 31.12.2020, ενημερωθήκαμε ότι, μόλις είναι έτοιμοι οι εξελεγμένοι λογαριασμοί θα σταλούν στο Υφυπουργείο για το σχετικό έλεγχο. Σημειώνεται ότι το Υφυπουργείο επιβάλλει τόκους επί των τυχόν καθυστερήσεων.

Μαρίνα Παραλιμνίου

Τα μισθώματα έχουν καταβληθεί κανονικά περιλαμβανομένου του 2020. Ενημερωθήκαμε ότι ο Ανάδοχος έδωσε εντολή στο τραπεζικό του ίδρυμα για καταβολή του μισθώματος του 2021.

4.2.3 Μητρώο εισπρακτέων ενοικίων και άλλων περιοδικών εισπράξεων

Το Υφυπουργείο τηρεί σχετικό ηλεκτρονικό μητρώο ενοικίων για όλες τις Μαρίνες, καθώς επίσης και μητρώο εισπράξεων για δικαιώματα εκμισθώσεων οικιστικών ακινήτων στις Μαρίνες Λεμεσού και Αγίας Νάπας.

4.2.4 Εισπράξεις

Τα έσοδα από τις Μαρίνες δεν πιστώνονται πλέον στον Λογαριασμό «502- Ενοίκια». Από το 2021, τα εν λόγω έσοδα πιστώνονται στο ξεχωριστό Κονδύλι εσόδων, που έχει δημιουργηθεί στον προϋπολογισμό, με την ονομασία «Μισθώματα και έσοδα Μαρίνων».

4.3 Σύμβαση Μίσθωσης Κρατικής Γης στον Δήμο Αγίας Νάπας

Η σύνοψη και το μέρος της Έκθεσης που αφορούν το πιο πάνω θέμα περιλαμβάνουν αναφορές που δεν σχετίζονται με τις αρμοδιότητες του Υφυπουργείου Τουρισμού, οι οποίες καθορίζονται ρητά στον «περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο», ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 2.1.2019. Οι αναφορές αυτές δεν σχετίζονται ούτε με τις αρμοδιότητες του ΚΟΤ, του οποίου το Υφυπουργείο αποτελεί μετεξέλιξη. Κατ' επέκταση, το Υφυπουργείο δεν μπορεί να διαγνώσει πώς τα συγκεκριμένα αποσπάσματα σχετίζονται με τον έλεγχο της ορθότητας των διαδικασιών επιτέλεσης των αρμοδιοτήτων του Υφυπουργείου Τουρισμού.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι, το Υφυπουργείο δεν είναι σε θέση να κατανοήσει, επίσης, τι προσφέρουν στη διαφάνεια, την οποία επικαλείται η Υπηρεσία σας, καθώς και γιατί

χρειάζονται, ειδικά μάλιστα από τη στιγμή που η Υπηρεσία σας δεν έχει καταλήξει σε κάτι μεμπτό, αναφορές που περιέχονται τόσο στη σύνοψη όσο και στο κείμενο της έκθεσης όπως «Σημειώνουμε, χάριν διαφάνειας και ιδίως δεδομένου πως η εκμίσθωση αποφασίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, ότι στην εταιρεία Γ ένας εκ των Διευθυντών είναι πρόσωπο από το οικογενειακό περιβάλλον του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το πρόσωπο αυτό δεν φαίνεται να έχει μετοχές στην εταιρεία και κατέστη διευθυντής τον Νοέμβριο του 2015, ταυτόχρονα με την είσοδο στο μετοχικό κεφάλαιο και στη διεύθυνση της εταιρείας ξένου επενδυτή, ο οποίος (μέσω εταιρειών του) απέκτησε τον έλεγχο του 80% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Γ.

Αναφέρουμε επίσης πως ο ξένος επενδυτής, ο οποίος, όπως αναφέρεται πιο πάνω, απέκτησε το 2015 τον έλεγχο του 80% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Γ, έλαβε το 2016 την κυπριακή υπηκοότητα, στο πλαίσιο του Κυπριακού Επενδυτικού Προγράμματος (ΚΕΠ), κάτι για το οποίο η Υπηρεσία μας, με τα ενώπιόν της στοιχεία, δεν έχει οποιαδήποτε παρατήρηση».

Ως εκ των πιο πάνω, το Υφυπουργείο δεν έχει οτιδήποτε να σχολιάσει επί του περιεχομένου του μέρους αυτού, συμπεριλαμβανομένης και της σύστασης η οποία είναι γενική και την οποία το Υφυπουργείο πάντοτε εφαρμόζει.

Για υποβοήθηση της Υπηρεσίας σας, το Υφυπουργείο κοινοποιεί την απάντησή του αυτή, μαζί με την ειδική έκθεση της Υπηρεσίας σας, στη Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου (λόγω των αναφορών σε Αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου) και στα Υπουργεία, Τμήματα των οποίων αναφέρονται στην έκθεση, για οποιεσδήποτε ενέργειες κρίνουν σκόπιμες με βάση τις αρμοδιότητές τους.

4.4 Καθυστερημένα έσοδα μαρίνας Λάρνακας

α. Παραχώρηση χώρου από Αρχή Λιμένων στη Μαρίνα Λάρνακας.

Το θέμα έχει καταστεί άνευ αντικειμένου αφού έχει υπογραφεί στις 4.12.2020 η Συμφωνία παραχώρησης της Μαρίνας για την ενιαία ανάπτυξη του Λιμένα και της Μαρίνας Λάρνακας με μεταβατική περίοδο μεγίστης διάρκειας ενός έτους ήτοι μέχρι 1.3.2022.

β. Υποστατικά στη Μαρίνα Λάρνακας.

Τα καθυστερημένα έσοδα από ενοίκια στη Μαρίνα Λάρνακας μέχρι 31.12.2020 έχουν μειωθεί σε €41,187 εκ των οποίων ποσό €3.356 είναι επισφαλές και προωθείται η διαγραφή του στη Τεχνική Επιτροπή Διαγραφών. Στις 31.12.2020, στη Μαρίνα Λάρνακας λειτουργούσαν 9 υποστατικά, των οποίων η διαχείριση ανατέθηκε σε 7 ενοικιαστές.

(i) Συμφωνίες άδειας χρήσης του Καταστήματος Α και των καταστημάτων Β & Γ

Οι διαχειριστές έχουν καταβάλει το οφειλόμενο ποσό της ιδιωτικής Ποινικής καταδολίευσης με αριθμό 1880/20.

Επίσης, έχουν ληφθεί δικαστικά μέτρα για ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών για την περίοδο 2016-2018 καθώς και δικαστικά μέτρα για ανάκτηση των οφειλόμενων ποσών που αφορούν την χρονική περίοδο 2018-2020 και για έκδοση διατάγματος ανάκτησης της κατοχής των καταστημάτων Β & Γ αφού βάσει της συμφωνίας Άδειας Χρήσης ημερομηνίας 12/09/2002 τα εν λόγω καταστήματα έπρεπε να είχαν παραδοθεί στον τότε Υπεύθυνο της Μαρίνας από τις 15.9.2003.

(ii) Κατάστημα Ε

Σχετικά με την αγωγή 83/2020 αναφέρεται ότι έχει εκδοθεί Απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου την 23.11.2020 με αναστολή εκτέλεσης μέχρι 31.12.2020.

(vi) Συμβόλαιο με συγκεκριμένο όμιλο:

Η υπόθεση ορίστηκε για ακρόαση στο Επαρχιακό Δικαστήριο για τις 14.5.2021. Θα ζητηθεί διάταγμα συμμόρφωσης ή αναστολής της λειτουργίας του Κέντρου Αναψυχής.

γ. Εισπρακτέα τέλη ελλιμενισμού στη Μαρίνα Λάρνακας.

(i) Έχει τεθεί σε λειτουργία το νέο υποσύστημα διαχείρισης σκαφών ERP και γίνεται η ανάπτυξη σημαντικών καταστάσεων που θα πρέπει να εκδίδονται για την αποτελεσματική παρακολούθηση των εισπράξεων και χρεωστών.

(ii) Προπληρωμή δικαιωμάτων ελλιμενισμού.

Για τη συμμόρφωση με την Εγκύκλιο του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας αρ.1696 θα πρέπει να γίνουν ανάλογες τροποποιήσεις των σχετικών κανονισμών ΚΔΠ 124 του 2009, όπου ρυθμίζονται τα καταβλητέα Δικαιώματα της Μαρίνας Λάρνακας. Ωστόσο το θέμα αυτό θα καταστεί άνευ αντικειμένου δεδομένης της παραχώρησης, από 1.3.2022, της Μαρίνας Λάρνακας σε ιδιώτη επενδυτή και οι σχετικοί κανονισμοί θα πρέπει να καταργηθούν μέσα στα πλαίσια των οδηγιών της ΕΕ για ελεύθερη αγορά.

(iii) Εκποιήσεις σκαφών στη Μαρίνα Λάρνακας

Έχουν ετοιμαστεί οι εσωτερικοί κανονισμοί για τις εκποιήσεις σκαφών αναψυχής σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία (επισυνάπτονται ως Συνημμένο 1). Ωστόσο, δεδομένης της πανδημίας, των περιοριστικών μέτρων και των μέτρων για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, η εκποίηση των κατασχεθέντων σκαφών έχει αναβληθεί μέχρι τον προσεχή Απρίλιο 2021.

Γενικό Σχόλιο για τη Μαρίνα Λάρνακας:

Σε ότι αφορά γενικότερα τη Μαρίνα Λάρνακας, το Υφυπουργείο έχει προχωρήσει στη σύσταση ad hoc επιτροπής (στην οποία συμμετέχει και λειτουργός της Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου), στην οποία δόθηκαν οδηγίες όπως καταγραφούν τα περιουσιακά στοιχεία, οι υποχρεώσεις και τυχόν εκκρεμότητες, ώστε το Υφυπουργείο να είναι κατά τον καλύτερο τρόπο έτοιμο κατά τη διαδικασία παράδοσης της Μαρίνας στον ιδιώτη επενδυτή, στον οποίο έχει κατακυρωθεί από το Υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών

και Έργων η προσφορά για την ενιαία ανάπτυξη της Μαρίνας και του Λιμανιού Λάρνακας.

4.5 Εισπράξεις μαρίνας Λάρνακας

Η Διεύθυνση Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής Διαχείρισης του Υφυπουργείου θα προβεί σε όλες τις ενδεδειγμένες ενέργειες, οι οποίες απορρέουν από τις Δημοσιονομικές και Λογιστικές Οδηγίες (ΔΛΟ), καθώς και εγκυκλίους σχετικές με τις εν λόγω παρατηρήσεις.

4.6 Έγγραφο Διαγωνισμού για σύμβουλο/μελετητή για μαρίνα και υποδομή υποδοχής κρουαζιερόπλοιων στην Πάφο

Σε ότι αφορά τη σύσταση της Υπηρεσίας σας «όπως το Υφυπουργείο Τουρισμού προκηρύξει διαγωνισμό, ο οποίος να περιοριζόταν στην αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών, προκειμένου να μελετηθεί κατά πόσο είναι εφικτή η συνδυαστική ανάπτυξη, ώστε να αποφευχθεί ενδεχόμενη αθέμιτη προδιάθεση για κατάληξη στη λύση της συνδυαστικής ανάπτυξης, με σκοπό την αποκόμιση μεγαλύτερου οικονομικού οφέλους. Εφόσον κρινόταν ότι το Έργο είναι νομικά, τεχνικά και περιβαλλοντικά αποδεκτό, καθώς και οικονομικά βιώσιμο και εξασφαλιζόταν η έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, να προχωρούσε στην προκήρυξη δεύτερου διαγωνισμού για αγορά συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ετοιμασία των σχετικών εγγράφων για εξεύρεση επενδυτή» πληροφορείστε ότι αυτή έχει υιοθετηθεί και εφαρμοστεί πλήρως από το Υφυπουργείο, **κάτι όμως το οποίο δεν αναφέρεται στη σύνοψη**, ενώ γι' αυτή γίνεται εκτενής ανάλυση στο κυρίως μέρος της έκθεσης.

4.7 Επόπτης Μαρίνας Παραλιμνίου

Δεν υπάρχει οποιοδήποτε σχόλιο.

4.8 Χωροθέτηση Κτηρίου Εισόδου και Διοίκησης της Μαρίνας Παραλιμνίου

Η σύσταση εφαρμόζεται.

4.9 Αίτηση για Μεταβίβαση Άδειας Διαχείρισης Χώρου Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής

Στο σχετικό απόσπασμα γίνεται αναφορά ότι η Επιτροπή Αξιολόγησης αποφάσισε την υποβολή εισήγησης στον Υφυπουργό, για ταυτόχρονη (με την έννοια του διαδοχικού) χορήγηση άδειας χώρου ελλιμενισμού και μεταβίβαση. Αναφέρεται, επίσης, ότι η εταιρεία Ε, εφόσον κατέβαλε τα τέλη, προχώρησε στη χορήγηση και στη μεταβίβαση της άδειας στην εταιρεία Στ. Στην έκθεση, όμως, δεν διευκρινίζεται ότι πριν την έκδοση και μεταβίβαση της άδειας, προηγήθηκε σχετική Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με ημερομηνία 29.7.2020 και αρ. 89.867.

Συγκεκριμένα, κατόπιν σχετικής Πρότασης του Υφυπουργείου, το Υπουργικό Συμβούλιο μεταξύ άλλων αποφάσισε (α) την τροποποίηση του σχετικού διατάγματος με αρ. 5098 και ημερομηνίας 13.7.2018 με αναφορά στην «Agi- Cypre Property 16 Ltd» σε

αντικατάσταση της εταιρείας «Alpha Panareti Public Ltd», αφού πρώτα ολοκληρωθεί η μεταβίβαση της άδειας διαχείρισης χώρου ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής και (β) εξουσιοδότησε τον Υφυπουργό Τουρισμού, αφού χορηγήσει την άδεια διαχείρισης χώρου ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής στην Alpha Panareti Public Ltd», να τη μεταβιβάσει στην «Agi Cypre Property 16 Ltd».

4.10 Αίτηση εταιρείας για χορήγηση άδειας διαχείρισης χώρου ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής

Το σχετικό απόσπασμα περιλαμβάνει αναφορές στην περίοδο πριν από τις 2.1.2019, ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ ο «περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο». Οι αναφορές αυτές δεν σχετίζονται ούτε με τις αρμοδιότητες του ΚΟΤ, του οποίου το Υφυπουργείο αποτελεί μετεξέλιξη.

Φρονούμε, ωστόσο, ότι για τα ζητήματα που εγείρονται, πολύ πιθανόν να έχουν διατυπωθεί σχόλια και απόψεις από το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε προηγούμενες εκθέσεις ή ενημερώσεις που έχει ζητήσει η Υπηρεσία σας. Εν πάση περιπτώσει, εάν κρίνεται σκόπιμο από την Υπηρεσία σας, μπορείτε να αποταθείτε στο Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας, στο οποίο κοινοποιούμε την ειδική έκθεση της Υπηρεσίας σας.

Σε ότι αφορά τις αναφορές που αναφέρονται από την περίοδο της έναρξης της λειτουργίας του Υφυπουργείου και εντεύθεν, το Υφυπουργείο έχει τα ακόλουθα σχόλια:

Σε σχέση με το σχόλιο για την αναμενόμενη νομική καθοδήγηση από την Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας αναφορικά με την καταβολή του ετήσιου τέλους διαχείρισης, σημειώνεται ότι το Υφυπουργείο, πέρα από την επιστολή ημερομηνίας 4.12.2019, απέστειλε στη Νομική Υπηρεσία σχετικές με το θέμα επιστολές, στις 13.4.2020 και στις 3.12.2020 χωρίς μέχρι σήμερα να λάβει απάντηση. Σημειώνεται ότι η θέση της Νομικής Υπηρεσίας πιθανόν να απαιτεί την τροποποίηση του Περί Διαχείρισης Χώρου Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής Νόμου (Ν46 (Ι)/2007).

Ως εκ τούτου το Υφυπουργείο μελετά γενικότερα την πιθανή ανάγκη για τροποποιήσεις/προσθήκες στο εν λόγω Νόμο, και θα προωθήσει το θέμα μετά και την σχετική τοποθέτηση της Νομικής Υπηρεσίας για το θέμα της καταβολής των τελών.

4.11 Διαγωνισμός 14/2019 “Competition for the Provision of Brand Development and Creative Advertising Services”

Δεν υπάρχει οποιοδήποτε σχόλιο.

4.12 Διαγωνισμοί για τον σχεδιασμό, την κατασκευή και τη διακόσμηση/εξοπλισμό των περιπτέρων του Υφυπουργείου Τουρισμού σε διεθνείς τουριστικές εκθέσεις

Δεν υπάρχει οποιοδήποτε σχόλιο.

4.13 Έλεγχος Γραφείων Εξωτερικού

4.13.2: Οριζόντιος έλεγχος ΓΕ

α. Προϋπολογισμός: Κατά την ετοιμασία και υποβολή του προϋπολογισμού του έτους 2021, έχει γίνει εξορθολογισμός των δαπανών στη βάση των πραγματικών αναγκών των Γραφείων.

Οι εξοικονομήσεις, οι οποίες εμφανίζονται στον προϋπολογισμό των γραφείων εξωτερικού, οφείλονται κατά κύριο λόγο στην μη πλήρωση κενών θέσεων και σίγουρα όχι σε λανθασμένη εκτίμηση του προϋπολογισμού. Το πιο πάνω δεδομένο, θα εμφανιστεί και στον προϋπολογισμό του 2019 και σε αυτόν του 2020. Η μεγάλη καθυστέρηση που υπάρχει στην πλήρωση των κενών θέσεων οφείλεται σε τρεις κυρίως λόγους:

i. Επαναξιολόγηση του ρόλου και της σημασίας του κάθε γραφείου και των θέσεων που απαιτούνται. Το Υφυπουργείο προχώρησε σε τερματισμό της λειτουργίας του Γραφείου στο Ντουμπάι και λίαν συντόμως και στην Ιταλία. Η λειτουργία των υπόλοιπων γραφείων εξακολουθεί να είναι ισχύ, ωστόσο οποιαδήποτε νέα απόφαση για αναδιάρθρωση, θα εξετάζεται εάν και εφόσον συντρέχουν ιδιαίτεροι λόγοι.

ii. Στη διαδικασία που απαιτείται για καθορισμό της μισθοδοσίας του προσωπικού, η οποία γίνεται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

iii. Το 2020, λόγω πανδημίας το Υφυπουργείο δεν προχώρησε σε προσλήψεις για να μην εργοδοτεί προσωπικό που στην ουσία δεν θα εργαζόταν.

β. Μελέτη αναδιάρθρωσης και αναδιοργάνωσης: Αξιολόγηση των Γραφείων Εξωτερικού γίνεται σε συνεχή βάση και τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη είναι η στρατηγική σημασία της αγοράς, οι προοπτικές που παρουσιάζει και η αποδοτικότητα των υπαλλήλων. Γενικά, η προσπάθεια είναι να γίνεται η σωστότερη, κατά το δυνατόν, αξιοποίηση των διαθέσιμων πιστώσεων.

Στα πλαίσια της πιο πάνω αξιολόγησης, έχουν ληφθεί την τελευταία διετία οι πιο κάτω αποφάσεις, που συνολικά οδήγησαν ή θα οδηγήσουν σε σημαντικές εξοικονομήσεις

- i. Κλείσιμο γραφείων Μιλάνου και Ντουμπάι
- ii. Κατάργηση μίας θέσης γραφέα στο γραφείο Λονδίνου

Αποφασίστηκε σε δοκιμαστική βάση να μην προχωρήσουμε στην πλήρωση της θέσης Διευθυντή του γραφείου Λονδίνου (Η πανδημία καθυστέρησε την πλήρωση

των υπολοίπων κενών θέσεων και κατ' επέκταση την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων λειτουργίας του γραφείου χωρίς Διευθυντή).

iii. Κατάργηση μιάς ακόμα θέσης στο Άμστερνταμ, στο οποίο σταδιακά έχει μειωθεί μέσα σε μια 5ετία, η στελέχωση από 5 άτομα σε 2.

iv. Επαναπατρισμός Υπεύθυνου γραφείου Γαλλίας και λειτουργία του γραφείου χωρίς Διευθυντή (επίσης σε πειραματικό στάδιο)

v. Κατάργηση θέσης γραφέα στο γραφείο Γαλλίας.

vi. Κατάργηση θέσης Λειτουργού Μάρκετινγκ στο γραφείο Μόσχας.

vii. Στο γραφείο Πολωνίας θα γίνει εισήγηση για αντικατάσταση της κενής θέσης Υπεύθυνου γραφείου, με θέση Λειτουργού πωλήσεων.

Τα πιο πάνω, τα οποία είναι ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά, καταδεικνύουν τη συνεχή προσπάθεια που καταβάλλει το Υφυπουργείο, για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πιστώσεων. Θα πρέπει όμως να τονιστεί η αναγκαιότητα ευελιξίας και ενδεχόμενης διαφοροποίησης των πιο πάνω αποφάσεων ανάλογα με τις εξελίξεις. Σε αυτό ακριβώς αποσκοπεί η συνεχής αξιολόγηση για την οποία έγινε αναφορά πιο πάνω. πχ η έναρξη πτήσεων από Παρίσι ενδεχομένως να οδηγήσει στην ανάγκη ενίσχυσης του Γραφείου.

γ. Ενοίκια: Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια από το Υφυπουργείο σε σχέση με ότι περιλαμβάνεται στην έκθεση για υιοθέτηση της σχετικής σύστασης της Υπηρεσίας σας.

δ. Επιτόπιο προσωπικό: Δόθηκαν ήδη οδηγίες για δημιουργία των εντύπων GEN 95. Επίσης η μετάφραση των συμβάσεων αποτελεί συνέχεια της προηγούμενης υπόδειξης και θα ληφθούν ανάλογες ενέργειες.

ε. Έλεγχος δαπανών των Γραφείων Εξωτερικού: Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια από το Υφυπουργείο σε σχέση με ότι περιλαμβάνεται στην έκθεση για υιοθέτηση της σχετικής σύστασης της Υπηρεσίας σας, πέραν του ότι τα έξοδα σε κάθε περίπτωση, δεν μπορούν να τυγχάνουν σύγκρισης με τον αριθμό των αφίξεων τουριστών. Τέτοιοι υπολογισμοί δεν προσφέρουν ουσιώδη συμπεράσματα, όπως φαίνεται από το παράδειγμα του Γραφείου στη Σουηδία, το οποίο έχει την ευθύνη 7 αγορών και όχι μιας όπως εσφαλμένα αναφέρεται στην έκθεση της Υπηρεσίας σας.

στ. Έκδοση ΔΠ: Η διαδικασία καταχώρησης των δαπανών σε λογαριασμούς εξόδων, αντί προκαταβολών, έχει τροχοδρομηθεί και αναμένονται ανάλογες ενέργειες από το Υπ. Εξωτερικών για εφαρμογή της νέας διαδικασίας.

ζ. Άδειες: Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια από το Υφυπουργείο σε σχέση με ότι περιλαμβάνεται στην έκθεση για υιοθέτηση της σχετικής σύστασης της Υπηρεσίας σας.

η. Έλεγχος του χρόνου προσέλευσης και αποχώρησης των υπαλλήλων από την εργασία τους: Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια από το Υφυπουργείο σε σχέση με ότι περιλαμβάνεται στην έκθεση για υιοθέτηση της σχετικής σύστασης της Υπηρεσίας σας.

θ. Φάκελοι λογιστηρίου: Δεν υπάρχουν οποιαδήποτε περαιτέρω σχόλια από το Υφυπουργείο σε σχέση με ότι περιλαμβάνεται στην έκθεση για υιοθέτηση της σχετικής σύστασης της Υπηρεσίας σας.

Για τις αναφορές που γίνονται στα αποσπάσματα 4.13.3.1- 4.13.3.5 το Υφυπουργείο προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες με σκοπό την κατά τον καλύτερο τρόπο εφαρμογή των συστάσεων της Υπηρεσίας σας.

4.14 Οφελήματα προσωπικού ΚΟΤ που μεταφέρθηκε στο Υφυπουργείο Τουρισμού

Σε συνέχεια όσων είχαμε αναφέρει στην επιστολή μας προς την Υπηρεσία σας με ημερ. 30.7.2020, σημειώνεται ότι ήδη το Υφυπουργείο έχει ετοιμάσει νομοσχέδιο, το οποίο θα αποσταλεί σύντομα στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας για νομοτεχνικό έλεγχο, σύμφωνα με το οποίο τροποποιείται ο «περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμου» κατά τρόπο που να υλοποιείται και νομοθετικά η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μελών του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των πρώην υπαλλήλων του ΚΟΤ, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 10.9.2020. Υπενθυμίζεται ότι η απόφαση προβλέπει «διάλυση του Σχεδίου Συντάξεων και Χορηγημάτων των πρώην υπαλλήλων του ΚΟΤ, μεταφορά του αποθεματικού του Ταμείου στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και ένταξη των μελών του Ταμείου ως δικαιούχων με βάση των περι Συντάξεων Νόμο».

Σημειώνεται περαιτέρω ότι το Υφυπουργείο Τουρισμού με επιστολή του με ημερομηνία 29.10.2020 προς τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών αναφέρει τα ακόλουθα:

«2. Στις 3.2.2016 υπογράφηκε, μεταξύ των Συντεχνιών ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και της Κυβέρνησης, Συμφωνία, η οποία διελάμβανε τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων των υπαλλήλων του ΚΟΤ, σε περίπτωση διάλυσης του ΚΟΤ και δημιουργίας Υφυπουργείου Τουρισμού... Η υπό αναφορά Συμφωνία εγκρίθηκε στις 15.2.2017 από το Υπουργικό Συμβούλιο...

3. Ακολούθως, υπογράφηκε, στις 20.12.2018, από το ΔΣ του ΚΟΤ και τις Συνδικαλιστικές Οργανώσεις του προσωπικού, η Συλλογική Σύμβαση για τη χρονική περίοδο 2015-2018. Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου

σας, σε επιστολή του με αρ. φακ. 10.01.015.001 και ημερ. 7.2.2019, αναφέρει ότι, για τη συνομολόγηση της εν λόγω Συλλογικής Σύμβασης “δεν ακολουθήθηκε η ενδεδειγμένη διαδικασία, σε αντίθεση με το τι εφαρμόσθηκε με προηγούμενες Συλλογικές Συμβάσεις του Οργανισμού”.

3. Με βάση το Νόμο 123(I)/2018, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού καταργήθηκε και μετεξελίχθηκε από τις 2.1.2019 σε Υφυπουργείο Τουρισμού...

4. Στις 11.6.2020 το Υφυπουργείο Τουρισμού, με αφορμή τον θάνατο τέως υπαλλήλου του, απέστειλε στη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας επιστολή ζητώντας να ενημερωθεί κατά πόσο είναι υποχρεωμένο να εφαρμόσει την πιο πάνω αναφερόμενη συλλογική σύμβαση και να καταβάλει αποζημίωση στους κληρονόμους της θανούσας.

5. Συναφώς αναφέρεται ότι, σε επιστολή της Νομικής Υπηρεσίας για το πιο πάνω θέμα με ημερ. 30.7.2020 προς το Υφυπουργείο Τουρισμού..., αναφέρεται ότι “στην επιστολή σας αναφέρετε ότι η Συλλογική Σύμβαση που είχε συναφθεί μεταξύ των Συντεχνιών και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ μεταξύ πλέον των Συντεχνιών και του Υφυπουργείου, πλην όμως με βάση τα ενώπιόν μας τεθέντα στοιχεία, προκύπτει ότι η Συλλογική Σύμβαση φαίνεται να έληξε στις 31.12.2018. Παρακαλώ όπως διευκρινίσετε τι ακριβώς ισχύει”».

Η υπό αναφορά επιστολή του Υφυπουργείου Τουρισμού, κατέληγε με την παράκληση όπως το Υπουργείο Οικονομικών ενημερώσει το Υφυπουργείο «κατά πόσο οι πρόνοιες της αναφερόμενης συλλογικής σύμβασης εξακολουθούν να είναι σε ισχύ και να δεσμεύουν το Υφυπουργείο Τουρισμού και κατά πόσο το Υφυπουργείο δύναται να προχωρήσει στη σύναψη νέας συλλογικής σύμβασης με τις συντεχνίες των υπαλλήλων».

Το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού, με επιστολή του με ημερομηνία 4.1.2021, πληροφόρησε το Υφυπουργείο ότι «...άποψη μας είναι ότι από τις 2.1.2019, ημερομηνία κατά την οποία ο ΚΟΤ μετεξελίχθηκε σε Υφυπουργείο με βάση τον περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμο, οι όροι υπηρεσίας και τα δικαιώματα των υπαλλήλων του ΚΟΤ που έχουν μεταφερθεί στο Υφυπουργείο ρυθμίζονται πλέον από τον εν λόγω (άρθρο 14) και όχι μέσω συλλογικών συμβάσεων. Συνεπώς, αφότου τέθηκαν σε ισχύ οι σχετικές νομοθετικές πρόνοιες, θεωρούμε ότι η συλλογική σύμβαση που ήταν σε ισχύ έπαυσε πλέον να ισχύει και το Υφυπουργείο δεν θα πρέπει να προχωρήσει σε σύναψη νέας συλλογικής σύμβασης».

«Πέραν των πιο πάνω, κατά την άποψη μας, παραμένει, παράλληλα, σε εφαρμογή η Συμφωνία Κυβέρνησης και Συνδικαλιστικών Οργανώσεων που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στις 15.2.2017 (Αρ. Απόφασης 82.112), με την οποία ρυθμίστηκε η διαφύλαξη κάποιων δικαιωμάτων των υπαλλήλων του ΚΟΤ και συγκεκριμένα η διατήρηση συγκεκριμένων Σχεδίων και Ταμείων που αναφέρονται σ’ αυτή».

Ολόκληρη η αλληλογραφία μεταξύ Υφυπουργείου Τουρισμού, Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας και Τμήματος Διοίκησης και Προσωπικού επισυνάπτεται ως συνημμένο 2.

Για τη θέση του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού ενημερώθηκαν σχετικά οι Συντεχνίες του Υφυπουργείου από τον Γενικό Διευθυντή. Σε επιστολή του Γενικού Διευθυντή προς τις Συντεχνίες του Υφυπουργείου αναφέρεται ότι θα εφαρμόζονται πλήρως οι πρόνοιες του άρθρου 14(4) του «περί της Ίδρυσης Υφυπουργείου Τουρισμού και Διορισμού Υφυπουργού Τουρισμού παρά τω Προέδρω και Συναφών Θεμάτων Νόμου» δηλαδή «*Η υπηρεσία στον Οργανισμό υπαλλήλου ή εκτάκτου ο οποίος μεταφέρεται στο Υφυπουργείο Τουρισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, θεωρείται ως άνευ διακοπής συνέχιση της υπηρεσίας αυτού κατά την προηγούμενη υπηρεσία του και οι απολαβές και λοιποί όροι δεν δύναται να μεταβληθούν δυσμενώς κατά την υπηρεσία του στο Υφυπουργείο Τουρισμού, παρά μόνο σε περίπτωση που οι όροι αυτοί μεταβληθούν καθ' οιονδήποτε τρόπο για τους δημόσιους υπαλλήλους*»

Στην εν λόγω επιστολή του ο Γενικός Διευθυντής του Υφυπουργείου διευκρινίζει περαιτέρω ότι «*στην περίπτωση που νεότερος νόμος καταργεί / έρχεται σε σύγκρουση με κεκτημένα δικαιώματα του προσωπικού που μεταφέρθηκε στο ΥΦΤ από τον ΚΟΤ, θα ζητείται σχετική γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία για να καθορισθεί του ποιου νόμου οι διατάξεις ισχύουν*».

Ως εκ των πιο πάνω, το θέμα για το Υφυπουργείο θεωρείται λήξαν.

4.15 Καταβολή επιχορήγησης ύψους €260.000 σε ιδιωτική εταιρεία για τη διοργάνωση δύο τουρνουά γκολφ

Από την εξέταση του περιεχομένου της ειδικής έκθεσης έχουμε διαπιστώσει ότι δεν αποτυπώνονται ξεκάθαρα, ουσιώδη ζητήματα που αφορούν το συγκεκριμένο θέμα, τα οποία είχαν αναλυθεί εκτενώς στις δύο επιστολές μας με ημερ. 30.12.2020 και 28.1.2021. Ως αποτέλεσμα, από την έκθεση δεν μπορεί να δοθεί πλήρης και ορθή εικόνα. Κρίνουμε, συνεπώς, απολύτως αναγκαίο να τα επαναλάβουμε συνοπτικά.

Καταρχήν, στην έκθεση δεν γίνεται καμιά αναφορά στη διαδικασία που ακολούθησε το Υφυπουργείο για την έγκριση και την καταβολή της χορηγίας, εκτός από αποσπασματικές αναφορές. Η όλη διαδικασία αναλύθηκε εκτενώς και συγκεκριμένα, ειδικά στην επιστολή μας με ημερ. 28.1.2021.

Ενδεικτικά, η αναφορά ότι επιχορηγήθηκε ολόκληρο το ποσό εξόδων του τουρνουά δεν είναι ορθή αφού τα συνολικά έξοδα της διοργάνωσης ήταν λιγότερα από αυτά που επιχορηγήθηκαν, ενώ σε αυτό το ποσό δεν περιλαμβάνονταν άλλα έξοδα όπως προβολής, τα οποία το Υφυπουργείο είχε καθορίσει ρητά εξ αρχής ότι δεν επρόκειτο να επιχορηγήσει. Επίσης, όπως ήδη αναφέραμε στις δύο επιστολές μας με ημερ. 30.12.2020 και 28.1.2021, για την επιλογή των εξόδων που κάλυψε τελικά η χορηγία ακολουθήθηκε συγκεκριμένη μεθοδολογία, η οποία αναλύεται λεπτομερώς στις δύο επιστολές μας, για την οποία, ωστόσο, δεν γίνεται καμιά αναφορά στην ειδική έκθεση

της Υπηρεσίας σας. Επαναλαμβάνεται ενδεικτικά, ότι, για επιβεβαίωση της πραγματοποίησης από μέρους του τουριστικού κέντρου-αθλητικού καταλύματος των εργασιών που ενέπιπταν στα έξοδα που είχε καθορίσει το Υφυπουργείο ότι θα κάλυπτε η χορηγία, αντιπροσωπεία του Υφυπουργείου πραγματοποίησε επιτόπια επίσκεψη και ζητήθηκε η συνδρομή του ΚΟΑ και της κυπριακής ομοσπονδίας γκολφ. Επαναλαμβάνεται ότι στην αντιπροσωπεία του Υφυπουργείου έλαβε μέρος και ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Λογιστικής και Οικονομικής Διαχείρισης, για τον οποίο η Υπηρεσία σας στην έκθεσή της εξακολουθεί να κάνει αναφορά για μια θέση την οποία διατύπωσε αρχικά επί του συνολικού κόστους της διοργάνωσης.

Δεύτερο, στην έκθεση δεν γίνεται αναφορά στα οφέλη που αποκόμισε η Κύπρος από την πραγματοποίηση των τουρνουά καθώς και στο ότι, εάν δεν παραχωρείτο η χορηγία, η διοργάνωση δεν θα γινόταν στην Κύπρο, με αποτέλεσμα αυτά τα πλεονεκτήματα να μην είχαν αποκομιστεί. Κατ' επέκταση, η Υπηρεσία σας εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τη συγκεκριμένη διοργάνωση ως εάν να είναι μια συνηθισμένη εκδήλωση, η οποία έπρεπε απαραιτήτως να χρηματοδοτηθεί με βάση τα Σχέδια Κινήτρων του Υφυπουργείου, και ως εάν να μην χρειαζόταν η χώρα μια τέτοια προβολή, εν μέσω μάλιστα μιας καταστροφικής χρονιάς για τον κυπριακό τουρισμό λόγω της πανδημίας. Με άλλα λόγια, ουσιαστικά ισχυρίζεστε ότι το Υφυπουργείο πρέπει να διαχειρίζεται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, μικρές διοργανώσεις των 5000 θεατών και παγκόσμιας εμβέλειας διοργανώσεις που αποφέρουν στο νησί μας πολλαπλά οφέλη όπως την προβολή τους από διεθνή κανάλια με τεράστιο αριθμό θεατών ημερησίως.

Το συμπέρασμα αυτό συνάγεται από συγκεκριμένες αναφορές που περιέχονται στην έκθεση, καθώς και με βάση το γεγονός ότι στην έκθεση δεν γίνεται καμιά αναφορά σε συγκεκριμένα δεδομένα και αναφορές, που είχαμε περιλάβει στην επιστολή μας με ημερ. 28.1.2021, όπως τα ακόλουθα:

«Τα Σχέδια Κινήτρων του Υφυπουργείου για την επιχορήγηση εκδηλώσεων και δράσεων που πραγματοποιούνται, μεταξύ άλλων από ιδιωτικούς φορείς, χρησιμοποιούν εξειδικευμένες φόρμουλες οι οποίες λαμβάνουν υπόψη συγκεκριμένους παράγοντες με κυριότερο ότι η εκδήλωση ή το γεγονός μπορεί να συνδράμει στην προσέλευση τουριστών και, κατ' επέκταση, στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Στην προκειμένη περίπτωση, ο υπολογισμός του ποσού επιχορήγησης με βάση τη συγκεκριμένη μαθηματική φόρμουλα ήταν απολύτως αναμενόμενο να οδηγήσει σε χαμηλό ποσοστό επιχορήγησης αφού, λόγω των περιορισμών που δημιουργεί η πανδημία, η προσέλευση τουριστών περιελάμβανε μόνο τους αθλητές, το βοηθητικό προσωπικό κ.α., που θα συμμετείχαν στη διοργάνωση, οι οποίοι καταγράφονται αναλυτικά στην προηγούμενη επιστολή μας.

Φρονούμε, όμως, ότι δεν είναι ορθό να γίνεται αξιολόγηση του συγκεκριμένου γεγονότος, τόσο για σκοπούς υπολογισμού του ύψους χρηματοδότησης αλλά και γενικότερα, ως εάν να πρόκειται για ένα απλό γεγονός που θα έπρεπε να επιχορηγηθεί με βάση για παράδειγμα το βαθμό συνδρομής του σε εισροές τουριστών και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, παραγνωρίζοντας τα μοναδικά, πολυσχιδή και σημαντικά οφέλη που δημιουργούσε σε άλλους τομείς η πραγματοποίηση για πρώτη

φορά μιας τόσο μεγάλης αθλητικής διοργάνωσης στην Κύπρο. Τα εν λόγω οφέλη καταγράφηκαν λεπτομερώς στην προηγούμενη μας επιστολή, χωρίς όμως να φαίνεται ότι αυτά να έχουν ληφθεί υπόψη από την Υπηρεσία σας στον καταρτισμό της έκθεσης».

Τρίτο, το Υφυπουργείο διαφωνεί με τη θέση της Υπηρεσίας σας ότι η «Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερ. 15.3.2019, με την οποία εγκρίθηκαν συγκεκριμένα κριτήρια για τις χορηγίες που παραχωρούνται από το Υφυπουργείο Τουρισμού, θεωρούμε σημαντικό πως το όλο σκεπτικό της Απόφασης ήταν η θέσπιση εξειδικευμένων κριτηρίων για σκοπούς διαφάνειας» και ότι αυτή αποκλείει οποιεσδήποτε άλλες δράσεις από την παραχώρηση χορηγιών από τη στιγμή που αυτές πληρούν τα κριτήρια που καθορίζει η συγκεκριμένη Απόφαση.

Τέταρτο, στην έκθεση δεν γίνεται αναφορά στους λόγους που το Υφυπουργείο δεν απευθύνθηκε στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων. Παραθέτουμε συνοπτικά στη συνέχεια όσα σχετικά αναφέρονται για το θέμα στις επιστολές μας με ημερ. 30.12.2020 και 28.1.2021.

Το Άρθρο 87 (πρώην Άρθρο 92) της Συνθήκης ΕΚ ορίζει ότι είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά «οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές». Με βάση το Νόμο, μια ενίσχυση συνιστά κρατική ενίσχυση όταν πληροί όλες τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- (α) Αφορά μεταφορά Κρατικών Πόρων
- (β) Συνιστά οικονομικό όφελος για το δικαιούχο
- (γ) Στηρίζεται στην επιλεκτικότητα
- (δ) Δημιουργεί νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού σε βαθμό επηρεασμού των συναλλαγών μεταξύ κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως αναφέραμε στις επιστολές μας με ημερ. 30.12.2020 και 28.1.2021, το Υφυπουργείο δεν είχε απευθυνθεί στον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων προκειμένου να αξιολογήσει κατά πόσο η παραχώρηση της χορηγίας συνιστά καταρχήν κρατική ενίσχυση και κατά δεύτερο εάν αυτή αποτελεί συμβατή κρατική ενίσχυση για τους πιο κάτω λόγους:

(α) το κύριο όφελος από τη διοργάνωση θα το αποκόμιζε η Κύπρος. Τα οφέλη που έχει αποκομίσει η Κυπριακή Δημοκρατία από την πραγματοποίηση της τουρνουά επεξηγούνται αναλυτικά στις επιστολές μας με ημερ. 30.12.2020 και 28.1.2021.

(β) το Υφυπουργείο αποφάσισε να επιχορηγήσει αποκλειστικά τα έξοδα για την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης διοργάνωσης, τα οποία αφορούσαν κατά κύριο λόγο την πλήρωση των προδιαγραφών που καθόρισε ο PGA τόσο για τη διοργάνωση των τουρνουά όσο και την ικανοποίηση των όρων των υγειονομικών πρωτοκόλλων

(γ) από την κρατική χορηγία δεν επρόκειτο να δημιουργηθεί οποιαδήποτε επίπτωση στις ενδοενωσιακές συναλλαγές αφού τα τουρνουά θα διεξάγονταν χωρίς θεατές, άρα δεν επρόκειτο η χορηγία να οδηγήσει στην προσέλκυση τουριστών στη συγκεκριμένη τουριστική μονάδα, οι οποίοι υπό άλλες συνθήκες θα κατευθύνονταν σε τουριστικές μονάδες της Κύπρου ή άλλων κρατών μελών. Σε ότι αφορά την ύπαρξη ενδεχόμενης στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την προσέλκυση των συμμετεχόντων στο τουρνουά, θα πρέπει να επαναληφθεί ότι η Κύπρος και το συγκεκριμένο κατάλυμα και αθλητικό κέντρο επιλέγηκε από τη διοργανώτρια αρχή πριν τεθεί ζήτημα για παραχώρηση χορηγίας, για λόγους οι οποίοι δεν είχαν με την παραχώρηση της κρατικής χορηγίας (οι λόγοι αυτοί αναλύονται εκτενώς στις επιστολές μας με ημερ. 30.12.2020 και 28.1.2021). Κατά συνέπεια, η παραχώρηση της χορηγίας δεν αποτέλεσε παράγοντα για επιλογή του συγκεκριμένου καταλύματος και αθλητικού κέντρου, και κατ' επέκταση δεν οδήγησε σε οποιαδήποτε νόθευση του ελεύθερου ανταγωνισμού στην ΕΕ, η οποία, μάλιστα, τη δεδομένη στιγμή δεν λειτουργούσε ως περιοχή με ελεύθερο ανταγωνισμό και ανεμπόδιστες διασυνοριακές συναλλαγές λόγω των μέτρων που λαμβάνονταν διεθνώς για περιορισμό της πανδημίας, τα οποία επηρέαζαν κατά κύριο λόγο, άμεσα ή έμμεσα τον τουριστικό τομέα αφού στόχευαν στην παρεμπόδιση της διακίνησης των ανθρώπων προκειμένου να περιοριστεί ο κίνδυνος διασποράς του κορωνοϊού. Στις δύο επιστολές μας διευκρινίστηκε ακόμα ότι το Υφυπουργείο θα επιχορηγούσε τη διοργάνωση σε όποιο μέρος της Κύπρου και να γινόταν.

Για τους λόγους που αναφέραμε πιο πάνω, κρίνουμε ότι η χορηγία δε συνιστά κρατική ενίσχυση όπως αυτή ορίζεται στον «Περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμο του 2001 (30(I)/2001)». Εν πάση περιπτώσει, όμως, κατόπιν της σχετικής σύστασης της Υπηρεσίας σας, το Υφυπουργείο θα επικοινωνήσει με το Γραφείο του Εφόρου Κρατικών Ενισχύσεων προκειμένου να πληροφορηθεί κατά πόσο η χορηγία που παραχωρήθηκε συνιστά κρατική ενίσχυση και, σε περίπτωση θετικής απάντησης, κατά πόσο αυτή αποτελεί συμβατή ή μη συμβατή κρατική ενίσχυση με βάση τη σχετική νομοθεσία, καθώς και τις ενέργειες στις οποίες θα πρέπει να προβεί το Υφυπουργείο σε αυτή την περίπτωση.

Επαναλαμβάνεται, ότι το Υφυπουργείο δεν μπορεί να κατανοήσει τι προσφέρουν στη διαφάνεια, την οποία επικαλείται η Υπηρεσία σας στην έκθεση και γιατί χρειάζεται, από τη στιγμή μάλιστα που η Υπηρεσία σας δεν έχει καταλήξει σε κάτι μεμπτό, η συμπερίληψη αναφοράς στην έκθεση, η οποία περιλαμβάνεται τόσο στη σύνοψη όσο και στο κυρίως κείμενο, ότι *«Σημειώνεται χάριν διαφάνειας ότι ο εν λόγω διευθυντής της εταιρείας είναι συγγενής πρώτου βαθμού με πρόσωπο που είναι εξ αγχιστείας συγγενής πρώτου βαθμού με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Θα πρέπει ωστόσο να τονιστεί ότι ουδέν στοιχείο έχει περιέλθει στην αντίληψη μας που να δεικνύει οποιαδήποτε παρέμβαση του ίδιου του Προέδρου του Δημοκρατίας στην υπόθεση αυτή»*.

Τέλος, το Υφυπουργείο θεωρεί εντελώς άστοχο το σχόλιό σας ότι *«θεωρούμε απαράδεκτο να επιχορηγήσει το Υφυπουργείο το 100% των επιλέξιμων δαπανών κάποιας διοργάνωσης...»*. Προφανώς, δεν έχετε αντιληφθεί το μέγεθος της διοργάνωσης, ούτε τα τεράστια έξοδα πραγματοποίησής της, ούτε ότι καμιά εταιρεία στην Κύπρο δε θα μπορούσε να καλύψει αυτά τα έξοδα, εν μέσω πανδημίας.

Προφανώς, επίσης, δεν έχετε αντιληφθεί ότι το 2020 η τουριστική βιομηχανία της χώρας έχει υποστεί μείωση εσόδων της τάξης του 90%, κάτι το οποίο φυσιολογικά καθιστά αδύνατη τη διεξαγωγή διοργανώσεων, χωρίς τη σημαντική στήριξη από μέρους του Υφυπουργείου, η οποία βεβαίως αποφασίζεται μετά από ενδελεχή και σοβαρή αξιολόγηση της σημαντικότητάς της αποκλειστικά για τη χώρα μας.

Παράρτημα – Καθυστερημένα τέλη ελλιμενισμού στη μαρίνα Λάρνακας, που εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα

Αναφέρονται στο Παράρτημα πολλές ενέργειες, στις οποίες έχει προβεί το Υφυπουργείο, για είσπραξη των τελών ελλιμενισμού στη μαρίνα Λάρνακας, που εκκρεμούν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Σε ότι αφορά επιμέρους ζητήματα, σημειώνεται ότι το σκάφος ΜΜΜ έχει εξοφλήσει ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό ύψους περίπου €30,000.